

Svar på sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2021

Dnr 1266-2021

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Föreslå regionfullmäktige besluta att godkänna regionstyrelsens beredning av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2021.
2. Föreslå regionfullmäktige besluta att genomförda uppdrag ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2023.
3. Ge regiondirektören i uppdrag att säkerställa att uppdrag gällande digitala lösningar, översyn av ungdomsmottagningar samt informations- och marknadsföringsinsatser genomförs.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen har tagit del av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport och instämmer med de flesta av de slutsatser som lyfts fram i rapporten. Regionen behöver genomföra insatser som säkrar tillgången till ungdomsmottagningar som är jämlik och jämställd i länet. Ungdomar ska ha tillgång till en ungdomsmottagning oavsett bostadsort. I det sammanhanget är samverkan med länets kommuner en viktig faktor.

Sammanfattning

I sjukvårdsberedningens rapport sammanfattas behov av en jämlik tillgång till fullvärdig ungdomsmottagning i hela länet. Beredningen lyfter fram behovet av ökad kännedom om vilket stöd och vilken hjälp ungdomsmottagningarna kan erbjuda, utökad samverkan mellan huvudmännen, en översyn av samtliga ungdomsmottagningar samt tillgången till digitala lösningar.

Inom regionen pågår arbete i syfte att säkerställa en fortsatt positiv utveckling av länets ungdomsmottagningar. Ett antal åtgärder har identifierats som konkretiseras i förslag på uppdrag till regiondirektören. Genomförda åtgärder återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2023.

Ärendet

Regionfullmäktige beslutade 2020-11-11 att ge sjukvårdsberedningen en förlängning av uppdraget att föra medborgardialog om uppdraget ”Vilka behov av stöd och hjälp av en ungdomsmottagning har barn och ungdomar i Norrbotten”. I sin verksamhetsrapport presenterar sjukvårdsberedningen fakta i ärendet och redovisar sina slutsatser.

De behov som beredningen identifierat sammanfattas i följande punkter:

- Det finns fortfarande ett stort behov av information och marknadsföring för att öka kännedom och kunskap om ungdomsmottagningar.

- Regionen och kommunerna som är ungdomsmottagningarnas huvudmän måste förstärka och utveckla samarbetet för fler ungdomsmottagningar. Hälso- och sjukvården ska vara jämlik för alla ungdomar i Norrbotten.
- Regionen och kommunerna måste utöka sin samverkan och se över sina avtal och rutiner. Detta för att kunna ta ett gemensamt ansvar för ungdomars hälsa i Norrbotten men även överbrygga hinder som till exempel tillgång till varandras journaler.
- Det finns ett behov av att samtliga ungdomsmottagningar i Norrbotten får en översyn. Det gäller allt ifrån placering, öppettider och kontakttvägar till utbudet på respektive mottagning för att kunna möta ungdomar på bästa sätt under trygga former.
- Det finns behov av att fysiska ungdomsmottagningar kompletteras med ett mer tillgängligt digitalt utbud, även om det för närvarande inte är praktiskt genomförbart i hela Norrbotten. Tillgång till en stabil uppkoppling är en förutsättning för att kunna nyttja digital teknik.
- Det behövs en förbättrad samverkan mellan ungdomsmottagningarna och skolorna för att nå alla elever och tillmötesgå deras behov.

Pågående arbeten

Förbättrad samverkan och översyn av ungdomsmottagningar

I samverkan mellan regionen och länets kommuner har en länsgegensam analys och handlingsplan för psykisk hälsa i Norrbotten tagits fram. Den gemensamma strategin ska vara ett stöd för det långsiktiga arbetet med ledning, styrning och utveckling av vård, stöd och omsorg för en god psykisk hälsa för länets medborgare. I planen finns ekonomiska medel till ungdomsmottagningarna varav huvuddelen går till att stärka bemanningen vid befintliga mottagningar. För 2021-2022 erbjuds även utbildning i sexologi till samtliga anställda vid länets ungdomsmottagningar.

En ungdomsmottagning bedrivs i samverkan med länets kommuner där regionen svarar för barnmorske- och läkarinsatser och respektive kommun för kuratorsinsatser. Ungdomsmottagningen ska ha en ansvarig verksamhetschef från regionen. Det finns i dagsläget ojämlika förutsättningar för ungdomar gällande tillgång till mottagningarnas tjänster och möjlighet till tidiga insatser. Från slutet av mars 2022 finns en samordnare för ungdomsmottagningarna (och gynekologiska cellprovskontroller) i regionen. Samordnaren kommer tillsammans med representanter från division Nära och Norrbottens kommuner att leda ett arbete att se över länets ungdomsmottagningar för att säkerställa en jämlik vård i länet. Ett liknande uppdrag hade påbörjats innan pandemin men fick pausas, nu blir det en nystart på uppdraget i och med regionens omorganisation.

Enda möjligheten att dela journalinformation mellan huvudmännen är via Nationella patientöversikten (NPÖ). Majoriteten av länets kommuner levererar inte data till NPÖ vilket gör att det i dagsläget inte är möjligt.

Utökat digitalt utbud

Utveckling av digitala lösningar pågår och kommer snart att kunna erbjudas alla ungdomar i länet. Ung i Norr är en digital app som ger ungdomar möjlighet att få digital kontakt med ungdomsmottagningen, antingen via chatt eller ett videobesök. Digital ungdomsmottagning har framförallt använts i Piteå älvdal. För närvarande pågår arbete med att införa en digital lösning i Malmfälten. Målet är att konceptet ska finnas i hela länet.

Digitalen finns sedan februari 2020 som en digital ingång för norrbottningen. Den är inte knuten till länets ungdomsmottagningar men är ett enkelt sätt för ungdomar att få kontakt med primärvården framförallt via chatt men även via videobesök.

Uppdrag

Regionstyrelsen vill mot bakgrund av det redovisade lyfta fram följande åtgärder som viktiga att följa upp i relation till de behov som sjukvårdsberedningen identifierat. Följande genomförda åtgärder ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2023.

- Ta fram digitala lösningar som kan erbjudas till alla ungdomar i länet oavsett var hen bor.
- Genomföra en översyn av ungdomsmottagningarna i länet. Arbetet ska ske i samverkan med länets kommuner.
- Genomföra informations- och marknadsföringsinsatser för att öka kunskapen om ungdomsmottagningar i länet.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Genom att fortsätta utveckla ungdomsmottagningarna både fysiskt och digitalt förbättras möjligheten för alla ungdomar att få hjälp.

Barnrättslig reflektion

Alla barn och ungdomar i Norrbotten har rätt till bästa möjliga hälsa och vård på lika villkor. En digital ungdomsmottagning ersätter inte en fysisk mottagning utan ska ses som ett komplement som har en viktig roll bland annat för den sexuella hälsan. Att arbeta för en mer jämlik och jämställd tillgång till ungdomsmottagningar är en del av barnrättsarbetet.

Bilagor:

Sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2021

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Ekonomidirektör
Divisionschef Nära
Divisionschef Länssjukvård 1
Divisionschef Service